

Toelichting bij de aggregatielijst voor wettelijke controles (inclusief uren en omzet elders geschreven)

Aggregatielijst voor omzet en uren

In die situaties waarin de accountantsorganisatie data m.b.t. omzet en uren niet beschikbaar heeft op het niveau van de individuele wettelijke controle, kunt u deze data op een ander - hoger - (zogenaamd 'geaggregeerd') niveau aanleveren. In de aggregatie-lijst wordt slechts naar enkele datapunten gevraagd, onder meer datapunten omtrent: (a) honorarium, (b) uren en (c) 'unieke identifiers'. Deze unieke identifiers worden ook gevraagd in de weco-lijst en zijn noodzakelijk om de weco-lijst te koppelen met de aggregatielijst.

Het uitgangspunt is dat één of meerdere wettelijke controles in de weco-lijst door middel van een 'unieke identifier' verwijst of verwijzen naar één regel in deze aggregatielijst. Data van honoraria en uren dient daarbij in beginsel slechts éénmaal opgenomen worden in deze aggregatielijst (mutually exclusive, collectively exhaustive (MECE)).¹ Dit betekent dat een 'stand-alone' entiteit/individuele wettelijke controle waarvoor de weco-lijst volledig is ingevuld óók in de aggregatielijst wordt opgenomen als een individuele regel. Wij vragen u om de data in te vullen op het laagste aggregatieniveau waarop de gevraagde data beschikbaar is. In veel gevallen zal dit geaggregeerde niveau een 'groep' zijn, maar dit hoeft niet in alle gevallen zo te zijn.

Uren en omzet elders geschreven

Er kan bij het alloceren van het honorarium en uren sprake zijn van enige inschatting. Indien er bijvoorbeeld sprake is van zowel een vrijwillige controle als een wettelijke controle waarbij nagenoeg het volledige honorarium en verantwoorde uren betrekking hebben op de wettelijke controle hoeft er geen correctie gemaakt te worden voor de vrijwillige controle. Dit kan zich bijvoorbeeld voordoen bij werkzaamheden voor een inter-office rapportage (vrijwillige controle) waarbij de werkzaamheden ook dienen als basis voor de wettelijke controle van de statutaire jaarrekening (zie voorbeeld 7, op p. 8, "Verduidelijking hoe om te gaan met omzet en uren die elders zijn geschreven").

Verdeelsleutel

Voor de wettelijke controles waarbij datapunten voor uren en/of omzet niet per wettelijke controle beschikbaar is, maar alleen op een hoger – geaggregeerd niveau-, vult u een verdeelsleutel in bij weco vraag 1.5C (beste inschatting van de externe accountant, zie hiervoor het document "Toelichting verdeelsleutel").

Voorbeelden voor het invullen van de aggregatielijst en weco-lijst

Voorbeeld 1: simpele groep (p. 2)

Voorbeeld 2: grotere groep met meer niveaus (p. 3)

Voorbeeld 3: oude / meerdere boekjaren (p. 4)

Voorbeeld 4: overlap in boekjaren (p. 5)

Voorbeeld 5: Hoe om te gaan wettelijke controles die nog niet zijn afgerond (p. 6)

Voorbeeld 6: Indien het niveau van de beschikbaarheid van data onduidelijk is (p. 7)

Voorbeeld 7: Verduidelijking hoe om te gaan met omzet en uren die elders zijn geschreven (p. 8).

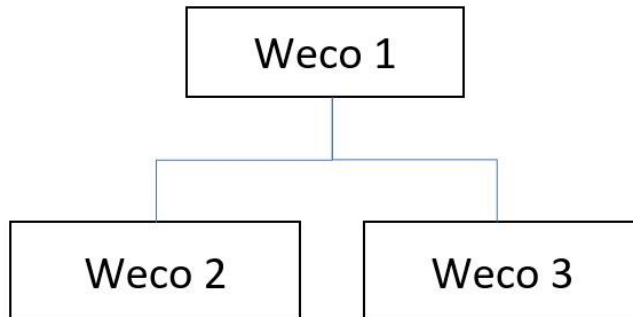
---

¹ Dit geldt met uitzondering van de aggregatievragen 6.1 en 6.2, waarvoor (mogelijk) niet aan deze voorwaarde wordt voldaan. Bij deze vragen wordt hier rekening mee gehouden.

Voorbeelden

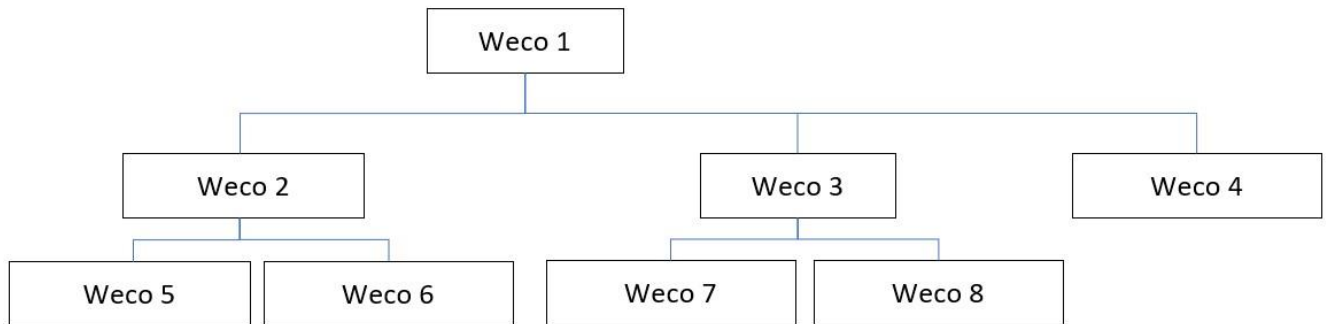
Hieronder zijn een aantal voorbeelden opgenomen voor het toepassen van de aggregatie lijst.

Voorbeeld 1 simpele groep

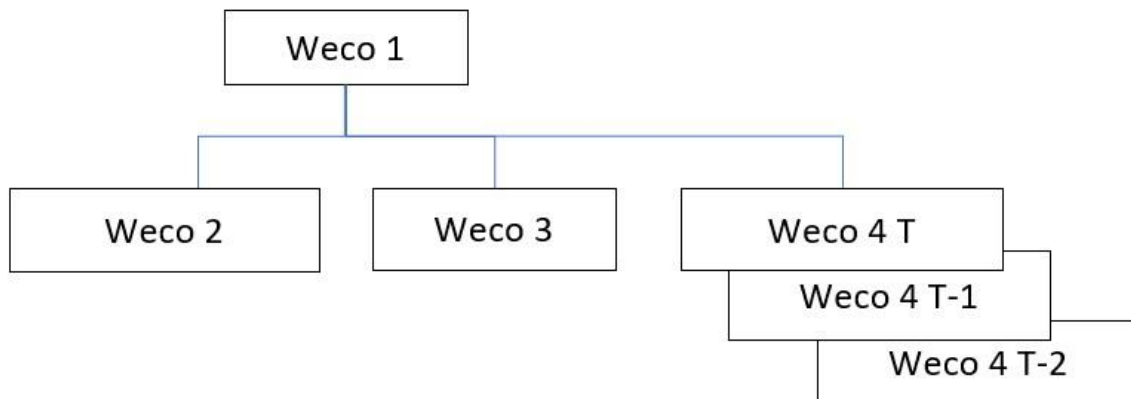
voorbeeld 1 A	Indien de uren én honorarium voor alle drie de wettelijke controles beschikbaar zijn, wordt voor alle drie de wettelijke controles een regel opgenomen in de aggregatielijst en in de weco-lijst. De datapunten voor uren en honorarium worden in beide lijsten dan volledig ingevuld. Elk van de wettelijke controles heeft een eigen unieke identifier.
voorbeeld 1 B	Indien de uren en/of honorarium voor de drie wettelijke controles individueel niet volledig beschikbaar zijn, wordt in de aggregatielijst één regel met het totaal voor honorarium en de uren opgenomen en drie regels in de weco-lijst met bij elk van de drie wettelijke controle dezelfde unieke identifier die gebruikt wordt in de aggregatielijst. In de weco-lijst worden de velden (uren en/of honorarium) ingevuld voor zover individueel beschikbaar.
voorbeeld 1 C	Indien de uren én honorarium voor weco 2 gezamenlijk beschikbaar zijn en voor weco 1 en 3 gezamenlijk, dan wordt in de aggregatielijst: (a) voor weco 2 één regel opgenomen met een unieke identifier; en (b) voor weco 1 en weco 3 gezamenlijk één regel met een unieke identifier. In totaal zijn er twee regels opgenomen in de aggregatielijst en drie regels in de weco-lijst.

Voorbeeld 2: grotere groep met meer niveaus

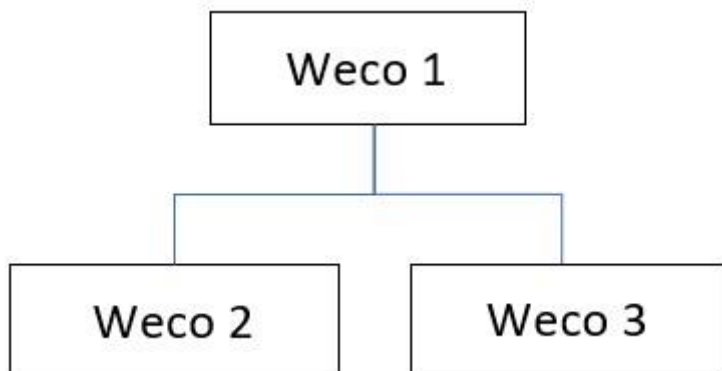
voorbeeld 2 A	Indien de uren én honorarium voor alle acht de wettelijke controles beschikbaar zijn, wordt voor alle acht de weco's een regel opgenomen in de aggregatielijst en acht volledig ingevulde regels in de weco-lijst. Per wettelijke controle wordt in de weco-lijst een unieke identifier gebruikt die ook gebruikt wordt in de aggregatielijst.
voorbeeld 2 B	Indien de uren en/of honorarium voor geen van de acht individuele wettelijke controles volledig beschikbaar zijn, wordt in de aggregatielijst één regel opgenomen met het totaal voor honorarium en de uren en acht regels in de wecolijst met bij elk van de acht wettelijke controle dezelfde unieke identifier die gebruikt wordt in de aggregatielijst. In de weco-lijst worden de velden (uren of honorarium) ingevuld voor zover individueel beschikbaar.
voorbeeld 2 C	Indien de uren én honorarium voor 2, 5 en 6 gezamenlijk beschikbaar zijn en voor 1, 3, 4, 7 en 8 gezamenlijk dan wordt in de aggregatielijst: (a) voor wettelijke controles 2, 5 en 6 gezamenlijk één regel opgenomen; én (b) voor de wettelijke controles 1, 3, 4, 7 en 8 gezamenlijk één regel. In totaal zijn er twee regels opgenomen in de aggregatielijst en acht wettelijke controle regels in de weco-lijst.

Voorbeeld 3: oude /meerdere boekjaren.

	Er kan zich een situatie voordoen waarin er binnen één boekjaar van de accountantsorganisatie twee (of meer) boekjaren van de client worden gecontroleerd (wettelijke controles): in dit geval entiteit 4 voor T-2, T-1 en T.
voorbeeld 3 A	Indien de uren én honorarium voor alle zes de wettelijke controles (waaronder drie wettelijke controles op opeenvolgende boekjaren bij entiteit #4) individueel beschikbaar is wordt voor alle zes de wettelijke controles een regel opgenomen in de aggregatielijst en zes regels in de weco-lijst. De referentieperiode in de aggregatielijst zal voor entiteit #4 drie verschillende perioden aanduiden om de koppeling tussen aggregatielijst en wettelijke controlelijst te kunnen maken.
voorbeeld 3 B	Indien de uren en/of honorarium voor geen enkele wettelijke controle individueel beschikbaar is wordt in de aggregatielijst één regel opgenomen met het totaal voor honorarium en de uren en zes regels in de weco-lijst met bij elk van de zes wettelijke controle dezelfde unieke identifier die gebruikt wordt in de aggregatielijst. Het is hierbij belangrijk dat de referentieperiode in de aggregatielijst overeenkomt met de referentieperiode in de weco-lijst. Bij alle drie de regels voor entiteit #4 in de weco-lijst zal in dit geval naar dezelfde referentieperiode verwezen moeten worden die voor deze gehele groep geldt.

Voorbeeld 4: overlap in boekjaren.

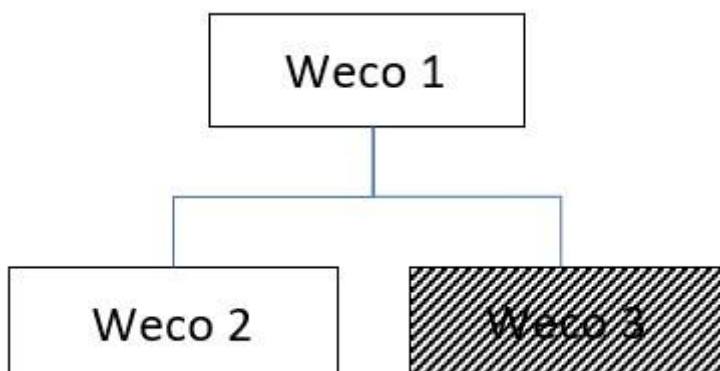
Weco 1 heeft een boekjaar dat afloopt per 31-december 2023;

Weco 2 heeft een boekjaar dat afloopt per 31-januari 2024;

Weco 3 heeft een boekjaar dat afloopt per 30-november 2023;

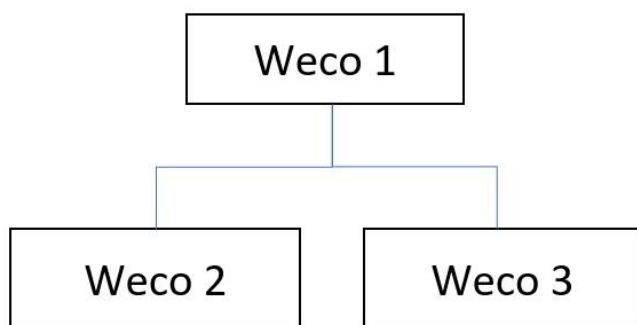
Voorbeeld 4 A	Indien de uren en/of honorarium niet beschikbaar zijn per wettelijke controle omdat deze drie opdrachten gezamenlijk zijn verantwoord op de 2023 opdrachtcode van weco 1 dan dient in de aggregatielijst één regel te worden opgenomen met één referentieperiode. Het is hierbij belangrijk dat de referentieperiode in de aggregatielijst overeenkomt met de referentieperiode in de weco-lijst. In de weco-lijst dienen drie regels te worden opgenomen (per wettelijke controle een regel).
---------------	--

Voorbeeld 5: Hoe om te gaan wettelijke controles die nog niet zijn afgerond

Voorbeeld 5 A	<p>Er kan zich een situatie voordoen dat uren en/of honorarium niet beschikbaar zijn per wettelijke controle en deze drie opdrachten gezamenlijk zijn verantwoord op de opdrachtcode van weco 1. Weco 1 en weco 2 zijn afgerond in het afgelopen boekjaar van de accountantsorganisatie, maar weco 3 wordt of is afgerond in het lopende boekjaar.</p> <p>Weco 3 wordt niet opgenomen in de weco-lijst omdat de controle niet afgerond is gedurende het meest recent afgelopen boekjaar van de accountantsorganisatie.</p> <p>De regel in de aggregatielijst zal bij aanlevering dus uren en/of honorarium kunnen bevatten van wettelijke controles die nog niet in de weco-lijst over het afgelopen boekjaar zijn opgenomen.</p> <p>In het hierop volgende boekjaar van de accountantsorganisatie zal weco 3 (indien afgerond) opgenomen worden in de <u>weco-lijst</u>, met daarin een referentie naar de aggregatielijst en referentieperiode.</p> <p>In de <u>aggregatielijst</u> dient ten behoeve van weco 3 een aggregatieregul met het voorgaande boekjaar opgenomen te worden. Hierin wordt dan slechts de mutatie in uren en/of honorarium opgenomen ten opzichte van totalen van de aggregatieregul van weco 1 en 2. Op deze wijze wordt voorkomen dat dezelfde uren en/of honorarium meer dan eens worden opgenomen in de aggregatielijst.</p> <p>Mogelijk dient ook een aggregatieregul voor het nieuwe boekjaar opgenomen te worden voor weco 1 en 2 in de aggregatielijst indien weco 1 en 2 zijn afgerond.</p>
---------------	---

Voorbeeld 6 Indien het niveau van de beschikbaarheid van data onduidelijk is

Voorbeeld 6	<p>Er zijn drie opdrachtcodes met honorarium en verantwoorde uren beschikbaar voor de drie entiteiten binnen deze groep.</p> <p><i>Situatie:</i> Op de opdrachtcode van Weco 1 is 1000 uur verantwoord, op de code van Weco 2 20 uur en op de code van Weco 3 is 4 uur verantwoord. Het honorarium per entiteit is EUR 33.000 en is betrouwbaar.</p> <p>Gezien de honoraria betrouwbaar zijn en de onevenredig verdeelde uren, zijn uren van weco 2 en weco 3 mogelijk (onbedoeld) verantwoord op de code van weco 1.</p> <p><i>Verwerking in de weco-lijst</i> In de weco-lijst dienen de uren van weco 1, 2 en 3 niet opgenomen te worden doordat de uren van weco 2 en 3 verantwoord zijn onder weco 1. Het honorarium dient in de wettelijke controles lijst per individuele wettelijke controle opgenomen te worden.</p> <p><i>Verwerking in de aggregatielijst:</i> In de aggregatielijst wordt één regel opgenomen waaruit een honorarium van EUR 99.000 blijkt en een urentotaal van 1024.</p>
-------------	--

Voorbeeld 7 Verduidelijking hoe om te gaan met omzet en uren die elders zijn geschreven

Voorbeeld 7 Bij de uitvoering van de wettelijke controle wordt soms gesteund op uren die elders zijn gemaakt voor de klant zoals referred-work/interoffice-opdrachten of andere vrijwillige controles. De omzet en uren hiervoor worden dan vaak ook op een andere opdracht(code) verantwoord dan de uren voor de wettelijke controle. Het bleek tot nu toe onduidelijk hoe hiermee omgegaan diende te worden. Wij verwachten dat deze uren en omzet die op deze vrijwillige controles zijn geschreven, (naar beste inschatting) proportioneel meegenomen worden voor zover deze redelijkerwijs gebruikt (kunnen) zijn ten behoeve van de wettelijke controle.

Voorbeeld: Stel er zijn 2 weco's (voor een referred work opdracht) waarop geen (of niet alle) omzet per weco is geboekt en nagenoeg geen uren (slechts 200) zijn geschreven op geaggregeerd weco-niveau. Het werk waarop in deze weco's wordt gesteund, is gedaan voor een eerder afgeronde interoffice-opdracht van een beursgenoteerde moeder A in het buitenland (UP=A). De omzet voor deze interoffice-opdracht voor moeder A is EUR 250.000 en er zijn op de interoffice-opdracht 6.000 uur geschreven.

De AO/EA steunt bij de uitvoering van de beide weco's voor een groot deel op de werkzaamheden van deze interoffice-opdracht, namelijk voor 4/5^e (inschatting van de EA).

De omzet en de uren moeten dan voor dit proportionele 4/5^e gedeelte worden meegenomen op aggregatieniveau.

Zie hieronder hoe we dit ingevuld verwachten te zien in de aggregatielijst:

Data-uitvraag aggregatielijst			
	Aggregatielijst 4 Omzet	Aggregatielijst 5 realisatie%	Aggregatielijst 7.1-7.16 Uren (versimpeld weergegeven)
Weco 1 + weco 2 (onder UP=A)	200.000 (4/5 ^e deel van 250.000)	90 %	200 + 4.800 (4/5 ^e deel van 6.000) = 5.000

Vervolgens worden deze uren op weco-niveau door de AFM aangevuld volgens de aangegeven verdeelsleutel. Het totaal van alle gebruikte urencodes (voor zover proportioneel toerekenbaar) kan vervolgens het startpunt zijn voor de verdeelsleutel (zie het document "Toelichting Verdeelsleutel" van juli 2024).

Zie hieronder hoe we dit ingevuld verwachten te zien in de wecolijst:

Data-uitvraag wecolijst				
	Weco 1.5C Verdeel- sleutel	Weco 2.1 Omzet	Weco 2.2 Realisatie%	Weco 8.1 – 8.16: Uren (versimpeld weergegeven)
Weco 1 (onder UP=A)	75% (0,75)	150.000	90%	75% van 5.000
Weco 2 (onder UP=A)	25% (0,25)	50.000	90%	25% van 5.000